

Státní rozpočet

- **Deficit státních financí se propadl na 192,4 mld. Kč ...**

Ztráta tempa rozpočtových příjmů patrná již ve 4. čtvrtletí 2008 vyústila v roce 2009 do jejich výrazného poklesu. Zatímco v roce 2008 dokázaly výdajové restrikce – při velmi mírném růstu rozpočtových příjmů – ovlivnit výsledné saldo na nejlepší výsledek od roku 1997 (-20 mld. Kč), rok 2009 přinesl nejhorší výsledek státních financí v historii ČR. Deficit rozpočtu činil 192,4 mld. Kč, tj. 5,3 % HDP v b. c.

Propad příjmů byl nominálně zhruba na úrovni růstu výdajů – celkové příjmy rozpočtu klesly meziročně o 8,4 %, tj. o 89,3 mld. Kč, celkové výdaje stouply o 7,7 %, tj. o 83,1 mld. Kč (rozdíl v dynamice byl u příjmů meziročně 12,1 p. b., u výdajů 8,5 p. b.).

- **... především vlivem nižšího inkasa daní**

Za poslední čtvrtletí 2009 akcelerovaly negativní tendence do takové míry, že deficit z prvních tří čtvrtletí se během posledních tří měsíců více než dvojnásobil (došlo k prohloubení o více než 100 mld. Kč). Proti návrhu rozpočtu, zpřesňovaného koncem září, chybělo v celkových příjmech 154 mld. Kč, z toho u samotných příjmů z daní celkem 159 mld. Kč (na daních z příjmů právnických osob 47 mld. Kč).

Daňové příjmy bez pojistného klesly meziročně o 10,9 % (-59 mld. Kč), výběr pojistného o 9,8 % (-37,6 mld. Kč), stejným tempem jako u daně z příjmu fyzických osob (-20,7 mld. Kč). Dynamiku předchozího roku si zhruba udržel výběr DPH (-0,6 %) i spotřebních daní (-1,4 %). Propad ekonomiky se však promítl zejména do inkasa daně z příjmu právnických osob, které se snížilo o 43,8 mld. Kč (-34,5 %). Nedaňové a kapitálové příjmy stouply díky transferům z EU. ČR byla ve vztahu k EU čistým příjemcem, neboť transfery z EU převýšily platby z ČR o 28,4 mld. Kč (transfery z EU dosáhly 59,7 mld. Kč proti 34,6 mld. Kč v roce 2008, návrh rozpočtu počítal se 107 mld. Kč).

- **Tempo výdajů se nepodařilo zredukovat**

Běžné výdaje rozpočtu se zvýšily méně (+5,8 %) než celkové výdaje. Nižší dynamiku měly platy zaměstnanců státu (+2,9 %). Sociální dávky se zvýšily o 7,1 %, z toho státní sociální podpora nepatrně klesla (-1,9 %) při diferencovaném vývoji položek (např. příspěvek na stavební spoření se o miliardu snížil stejně jako příspěvek na aktivní politiku zaměstnanosti, příspěvek na penzijní připojištění se zvýšil). Dávky v nezaměstnanosti byly dvojnásobné, výdaje na penze se zvýšily o 27 mld. Kč (+8,7 %), přičemž vybrané pojistné na sociální zabezpečení na straně příjmů rozpočtu bylo nižší o 8,2 mld. Kč. Důchodový účet se tak výrazně zhoršil.

Kapitálové výdaje stouply o čtvrtinu (+26,2 mld.) Kč na úroveň z návrhu rozpočtu (134,2 mld. Kč). Pozitivem je fakt, že ve 4. čtvrtletí již dále neakceleroval propad daní z příjmů, stejně jako růst výdajů na podporu v nezaměstnanosti.

Zdroje dat: ČSÚ, MF ČR, ČNB, MPSV, propočty ČSÚ.

Poslední informace ze zdrojů ČSÚ, ČNB a MPSV uváděné v této zprávě pocházejí ze dne 11. března 2010. Zpráva vychází z měsíčních statistických údajů odvětvových statistik a ze čtvrtletních odhadů HDP.